

تحلیل فضایی توزیع خدمات شهری از منظر عدالت اجتماعی، مورد: محله‌های شهر مریوان

سجاد احمدی^۱، حمید قربانی^۲، سیما دائمی^۳، مجید افسر^۴

۱ - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه خوارزمی

Email: sajad.ahmadi89@ut.ac.ir - Mobile: 09301731881

۱ - دانشجوی دکتری اقتصاد محیط زیست

۱ - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری

۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

چکیده

عدالت اجتماعی از نقطه نظر جغرافیایی شهر مترادف با توزیع فضایی عادلانه امکانات و منابع بین مناطق مختلف شهری و دستیابی برابر شهروندان به آن‌ها است، زیرا عدم توزیع عادلانه آن‌ها به بحران‌های اجتماعی و مشکلات پیچیده فضایی خواهد انجامید. بنابراین بررسی و تحلیل توزیع فضایی کاربری‌های خدمات شهری شهر مریوان و تعیین جایگاه و رتبه هر یک از محله‌های ۱۲ گانه این شهر از لحاظ برخورداری از امکانات و خدمات شهری ضروری به نظر می‌رسد. روشی تحقیق توصیفی - اکتشافی و به منظور تعیین جایگاه هر یک از محله‌های شهر مریوان در کاربری‌های خدمات عمومی شهری از مدل تاپسیس بهره گرفته شده است. بر مبنای نتایج مدل تکنیک تاپسیس محله ۱۱ با امتیاز ۰/۹۶۸۸ رتبه اول، محله ۱۲ با امتیازی در حدود ۰/۰۳۶۲ در رتبه دوم، محله ۵ با امتیاز ۰/۰۳۲۹ در رتبه سوم قرار گرفته‌اند. همچنین محله‌ها ۷، ۸ و ۱ به ترتیب در پایین‌ترین رتبه قرار دارند. سطوح برخورداری محله‌های شهر مریوان بر مبنای امتیاز نهایی حاصل از مدل تاپسیس و با استفاده از مدل تحلیل خوشه‌ای به این صورت است که، محله ۱۱ در یک سطح جدا و به عنوان محله توسعه‌یافته، محله ۱۲ و ۵ در سطح دوم و به عنوان محله‌های میان توسعه‌یافته و بیش از نیمی از محله‌های شهر مریوان (۹ محله) در پایین‌ترین سطح یعنی سطح سوم و به عنوان محروم‌ترین محله‌ها قرار دارند. ضریب همبستگی پیرسون توزیع فضایی خدمات شهری و تراکم خالص جمعیت در شهر مریوان با کاربری‌های آموزشی، بهداشتی - درمانی، تجاری و فضای سبز ورزشی رابطه معکوس معنادار در سطح ۰/۰۹۹ درصد، با کاربری‌های ورزشی، مذهبی - مذهبی و تأسیسات و تجهیزات شهری رابطه معکوس معنادار در سطح ۰/۰۹۵ درصد، با کاربری‌های حمل و نقل و جهانگردی و پذیرایی عدم رابطه معناداری و همچنین با امتیاز تاپسیس (+C)، در شهر مریوان معنادار در سطح ۰/۰۹۹ درصد، و معادل ۰/۷۳۹ - می‌باشد.